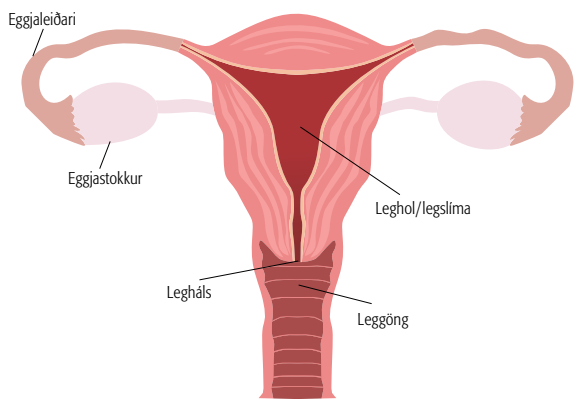

Legspeglun

Legspeglun er gerð til að skoða inn í legið og greina mögulega sjúkdóma þar. Sem dæmi um sjúkdóma í legholi má nefna æxli, vöðvahnúta í legi, samvexti, slímhúðarsepa og meðfædda galla í legi. Legspeglun er í vissum tilfellum notuð til að greina orsakir ófrjóssemi og óreglulegra blæðinga. Aðgerðin er framkvæmd í stuttri svæfingu á skurðstofu. Leghálss er vikkaður lítillega og farið með myndavél inn um leggöng. Með myndavélinni er hægt að sjá legholið og nota áhöld til að meðhöndla kvilla sem þar geta verið. Fylgikvillar eftir aðgerðina eru sjaldgæfir en þeir helstu eru ríkuleg blæðing meðan á aðgerð stendur og sýking í legi eftir aðgerð. Í einstaka tilfellum getur komið gat á legið við aðgerðina en það grær oftast án fylgikvilla.

Undirbúningur fyrir aðgerð

Blóðþynningarlyf

Ef breyta eða stöðva þarf blóðþynningarmeðferð fyrir aðgerð er það gert í samráði við skurðlækni.

Símaviðtal vegna svæfingar

Svæfingahjúkrunarfræðingur hringir nokkrum dögum fyrir aðgerð til að fara yfir heilsufar með tilliti til svæfingar og veita tækifæri til spurninga. Ef frekari rannsókn eða upplýsinga er þörf, er boðað í innskriftarviðtal á spítalanum fyrir aðgerðina.

Gott er að hafa lyfjalista við höndina, því í símtalinu þarf að fá upplýsingar um hvaða lyf má taka fyrir aðgerðina. Sum lyf er óæskilegt að taka fyrir svæfingu. Ef vandamál hafa komið upp eftir fyrri svæfingar, til dæmis miklir verkir, ógleði eða uppköst, er mikilvægt að segja frá því.

Í símaviðtalinu verður spurt um:

- Fyrri reynsla af svæfingum
- Ofnæmi eða óþol fyrir lyfjum
- Hæð og þyngd
- Áfengisneyslu og reykingar
- Gervitennur og tannbrýr
- Heilsufar og sjúkdóma
- Lyfjanotkun, þar á meðal notkun náttúruyfja og fæðubótarefna

Kvöldið fyrir aðgerð

Nauðsynlegt er að fasta fyrir aðgerð til að minnka hættu á fylgikvillum í tengslum við svæfingu. Löng fasta er ekki góð fyrir líkamann og fólki liður betur eftir aðgerð ef eftirfarandi leiðbeiningum er fylgt:

- Fá sér aukabita eða drykk áður en lagst er til svefns kvöldið fyrir aðgerð.
- Ekki má borða mat síðustu 6 klst. fyrir komu á spítalann.
- Óhætt er að drekka tæra drykki (1-2 glös í senn) þar til 2 klst. eru í komu á spítalann. Tær drykkur er t.d. vatn, tær ávaxtasafi, tærir orkuríkir drykkir og mjólkurlaust kaffi og te.
- Þegar á spítalann er komið veitir starfsfólk upplýsingar um hvort og hve lengi megi drekka fram að aðgerð.
- Ekki má nota tóbak síðustu 2 klst. fyrir komu á spítalann.

Fyrir komu á deild þarf að vera búíð að:

- Fasta á mat frá kl. 02:00 en drekka má tæran drykk til kl. 06:00.
- Setja tvær töflur af lyfinu Cytotec hátt upp í leggöng kl. 06:00 að morgni.
- Fara í sturtu heima að morgni aðgerðardags.
- Fjarlægja skartgrip og naglalakk.
- Ekki nota húðkrem eða ilmfeni.
- Klæðast hreinum fötum.

Fylgd heim

Gera þarf ráð fyrir að fá fylgd heim, því ekki má aka bíl fyrr en daginn eftir svæfingu. Eins þarf að hafa einhvern hjá sér fyrstu nóttina eftir aðgerð til öryggis. Hægt er að óska eftir dvöl á sjúkrahóтели ef þörf er á.

Annar undirbúningur

Við innlögn á deild er gott að hafa með sér afþreyingarefni. Nota má farsíma en stilla þarf á hljóðlausu hringingu. Hægt er að fá ókeypis aðgang að þráðlausu netsambandi fyrir eigin fartölvur, spjaldtölvur eða snjallsíma.

Aðgerðardagur

Klukkan 06:00 að morgni aðgerðardags þarf að setja tvær töflur af lyfinu misóprostól (Cytotec) hátt upp í leggöng. Lyfið mýkir leghálsinn, veldur samdrætti í legi og getur valdið verkjum og blæðingu.

Mæting er á kvenlækningadeild 21A Landspítala við Hringbraut kl. 07:15.

Starfsmaður vitjar þeirra sem mæta til aðgerðar á biðstofu í anddyri. Mikilvægt er að hafa meðferðis öll lyf sem tekin eru daglega. Ekki má taka inn eigin lyf nema í samráði við lækni eða hjúkrunarfræðing.

Við komu á deild fer hjúkrunarfræðingur yfir undirbúning fyrir aðgerðina. Óvæntar aðstæður geta valdið því að aðgerðartími breytist. Aðgerðin tekur um 30-40 mínútur.

Eftir aðgerð

Eftir aðgerð tekur við dvöl í vöknunarherbergi þar sem fylgst er náið með líðan. Þaðan er farið aftur á kvenlækningadeild 21A. Heimsóknir eru ekki leyfðar fyrr en þangað er komið.

Verkir

Verkir eru yfirleitt vægir eftir aðgerðina. Verkjalyf eru gefin eftir þörfum hvers og eins. Við mat á verkjum er notaður verkjakvarði þar sem 0 þýðir enginn verkur og 10 gríðarlegir verkir eða verstu hugsanlegu verkir. Láta þarf hjúkrunarfræðing vita ef verkir aukast svo hægt sé að meðhöndla þá strax.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Engir verkir		Vægir verkir		Miðlungs verkir		Miklir verkir		Gríðarlegir verkir		

Næring

Borða má strax við komu á deild eftir aðgerð. Ef ber á ógleði eftir svæfinguna eru gefin ógleðistillandi lyf eftir þörfum.

Þvaglát

Eftir aðgerðina getur komið fram tregða við þvaglát og því er mikilvægt að reyna að pissa fljótlega eftir komu á deild. Láta þarf vita ef ekki gengur að pissa eða lítið kemur af þvagi.

Blæðing

Búast má við að það blæði frá leggöngum eftir aðgerð.

Útskrift

Útskrift er áætluð samdægurs. Fyrir heimferð veitir hjúkrunarfræðingur þér og aðstandanda þínum útskriftarfræðslu.

Útskriftarfræðsla

Verkir og verkjalyf

Eðlilegt er að finna fyrir vægum túrverkjum í 1-2 vikur eftir legspeglun. Mælt er með parasetamóli og íbúprófeni til verkjastillingar fyrir þá sem þola það. Hámarksskammtar af parasetamóli eru 1 g 3-4 sinnum á sólarhring og íbúprófeni 400 mg fjórum sinnum á sólarhring.

Blæðingar

Búast má við blæðingum frá leggöngum í 1-2 vikur eftir aðgerð. Blæðingin er yfirleitt væg.

Ráðleggingar eftir aðgerð:

- Hafa þarf hægt um sig á aðgerðardaginn. Ráðlagt er að hafa aðstandenda hjá sér fyrstu nóttina eftir aðgerð til öryggis.
- Fara má í sturtu en ekki í baðkar, sund eða heitan pott næstu tvær vikurnar.
- Eingöngu má nota bindi en ekki túrtappa eða álfabikar meðan blæðing varir.
- Forðast þarf samfarir næstu tvær vikurnar.
- Oftast er hægt að mæta aftur í vinnu eða skóla daginn eftir aðgerð.
- Ekki er þörf á eftirskoðun eftir aðgerð.

Hafa þarf samband við móttöku kvenlækningadeildar ef eftirfarandi hættumerki koma fram fyrstu tvær vikurnar eftir aðgerð:

- Það blæðir ríkulega svo að stórt bindi (næturbindi eða sambærilegt) fyllist á innan við 30 mínútum í meira en tvær klukkustundir.
- Nýrra verkja í kvið verður vart.
- Verkir minnka ekki við verkjalyf eða eru enn til staðar þrátt fyrir að blæðing sé hætt.
- Hiti er hærri en 38°C.

Ef eitthvað kemur upp á sem ekki getur beðið til næsta dags má hafa samband við skiptiborð Landspítala í síma 543 1000 og biðja um samband við símavakt kvenlækningadeildar 21A. Ef um brátt ástand er að ræða á að hafa samband við 112.

Símanúmer

Móttaka kvenlækningadeildar 21A, opin virka daga frá kl. 8-16 543 3224

Skiptiborð Landspítala (síma vakt bráðaðjónustu kvennadeilda) 543 1000

Hafa má samband við kvenlækningadeild fyrstu tvær vikur eftir aðgerð en eftir þann tíma er ráðlagt að hafa samband við heilsugæslu.

Starfsfólk kvenlækningadeildar óskar þér góðs bata.

Til minnis

Vinsamlegast athugið að sjúkrahúsið getur ekki borið ábyrgð á peningum eða öðrum verðmætum svo sem sínum, tölvum o.fl. sem sjúklingar eða aðstandendur hafa meðferðis.

Athygli er vakin á því að starfsfólk og nemendur sjúkrahússins eru bundin þagnarskyldu og mega því ekki ræða um málefni sjúklinga á deildinni. Við viljum vinsamlegast biðja þig og aðstandendur þína að ræða ekki það sem þið kunið að verða vitni að eða heyrið um aðra sjúklinga.

Landspítali er kennsluspítali og nemendur í heilbrigðisfræðum og tengdum greinum stunda hluta af námi sínu á spítalanum. Nemendur fylgjast með og taka þátt í daglegri meðferð sjúklinga og eru alltaf á ábyrgð og undir handleiðslu leiðbeinenda sinna.

ÚTGEFANDI:

LANDSPÍTALI
DESEMBER 2020
LSH-1551

ÁBYRGÐARMENN:

YFIRLÆKNIR KVENLÆKNINGA OG
DEILDARSTJÓRI KVENLÆKNINGA
DEILDAR
21A

HÖNNUN:

SAMSKIPTAÐEILD